KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Zijne excellentie D.M. van Weel
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20201
2500 EH DEN HAAG

Ingediend via internet

Den Haag, 10 juli 2026
Ref.: JNJM-20263010 06

Betreft: Reactie op de internetconsultatie *Vereenvoudigingswet Justitie en Veiligheid 2027*

Excellentie,

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) heeft kennisgenomen van de consultatie: *Vereenvoudigingswet Justitie en Veiligheid 2027.* De KBvG wenst middels dit schrijven te reageren op de consultatie, meer specifiek op artikel V.

Schrappen van verplichting om titel bij beslag te betekenen

De KBvG onderschrijft het voorstel om de verplichting te schrappen om bij het leggen van beslag bij of onder een derde de titel aan die derde te betekenen. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan een eerdere wens van de KBvG en aan de toezegging van de minister naar aanleiding van Kamervragen van Van Nispen (SP)[1] en Van Dam (CDA).[2] Met dit voorstel komt een einde aan wat door de KBvG eerder een 'gelegitimeerde schandpaal' is genoemd.[3]

De KBvG kan zich echter niet verenigen met de voorgestelde bepalingen op grond waarvan de derde deze stukken alsnog op verzoek bij de gerechtsdeurwaarder kan verkrijgen. Nu aan het wetsvoorstel ten grondslag ligt dat verstrekking van deze stukken voor de werking en uitvoering van het beslag niet noodzakelijk is, behoort verstrekking daarvan ook niet tot het domein van de gerechtsdeurwaarder. De KBvG verzoekt daarom de bepalingen over verstrekking op verzoek te schrappen.

[1] Kamerstukken II 2021/22, nr. 2431.
[2] Kamerstukken II 2019/20, 35 335, nr. 6.
[3] https://www.kbvg.nl/nieuws-en-opinie/kbvg-nieuws/column-waarnemend-kbvg-voorzitter-sjef-van-der-putten-gerechtsdeurwaarders-schenden-dagelijks-de-privacy-hoogstvertrouwelijke-pe

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Het belang dat met het wetsvoorstel wordt beschermd

Vonnissen, beschikkingen en andere titels kunnen betrekking hebben op alle facetten van het leven. Zij bevatten niet zelden zeer gedetailleerde, intieme en vertrouwelijke informatie over de feiten en omstandigheden die tot de titel hebben geleid.

Daarbij kan het gaan om informatie die naar haar aard bijzonder gevoelig is, zoals adresgegevens (waaronder geheime adressen of het verblijf in een blijf-van-mijn-lijfhuis of psychiatrische instelling), financiële informatie, strafrechtelijke veroordelingen, gegevens over familierelaties, fraude of vermogen, bijzondere persoonsgegevens zoals politieke opvattingen, seksueel gedrag of seksuele gerichtheid, medische gegevens en bedrijfsgeheimen. Deze informatie is niet bestemd voor derden die uitsluitend bij de uitvoering van een beslag zijn betrokken.

Verstrekking van dergelijke stukken aan derden kan leiden tot een ernstige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, financiële schade, reputatieschade en in bepaalde gevallen zelfs gevaar voor lijf en leden. Juist daarom is het van belang dat deze stukken niet aan derden worden verstrekt zonder inhoudelijke beoordeling en zonder dat informatie wordt weggelaten waarvan verstrekking niet noodzakelijk is of schade kan veroorzaken.

De gerechtsdeurwaarders maken in de praktijk mee welke gevolgen het verstrekken van titels bij het leggen van beslag kan hebben. Denk hierbij aan ontslag, het beëindigen van zakelijke relaties, het doelbewust toebrengen van imagoschade of het afzien van executiemaatregelen omdat bij ieder beslag persoonlijke informatie bij derden terechtkomt.

De titel is voor de uitvoering van het beslag niet noodzakelijk

Bij het leggen van beslag bij of onder een derde is de gerechtsdeurwaarder op grond van de huidige regeling verplicht om aan die derde de titel te betekenen uit hoofde waarvan het beslag wordt gelegd. Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat deze verplichting is ingevoerd omdat de derde zou moeten kunnen controleren of de gerechtsdeurwaarder bevoegd is om het beslag te leggen en omdat de derde informatie nodig heeft om aan het beslag gevolg te geven.

Met het schrappen van de verplichting om de titel aan de derde te betekenen, wordt deze onjuiste gedachte terecht verlaten.

Beslag wordt gelegd door een gerechtsdeurwaarder: openbaar ambtenaar en bestuursorgaan. De gerechtsdeurwaarder verklaart in het exploot op ambtseed dat hij houder is van de grosse van de titel en dat hij uit hoofde daarvan gerechtigd is om beslag te leggen. De derde heeft geen taak om de gerechtsdeurwaarder te controleren. Het exploot van een gerechtsdeurwaarder is een authentieke akte, zodat deze ambtelijke verklaring dwingend bewijs oplevert.

De derde heeft de titel daarnaast niet nodig om aan het beslag gevolg te geven. Alle informatie die de derde daarvoor nodig heeft, neemt de gerechtsdeurwaarder op in zijn exploot. Met de feiten en omstandigheden die hebben geleid tot de titel heeft de derde niets te maken. Die informatie, en alle overige persoonlijke en privacygevoelige details, horen bij de gerechtsdeurwaarder in de kluis. Hij is immers gebonden aan geheimhouding.

Dat uitgangspunt ligt ook aan het wetsvoorstel ten grondslag. In de memorie van toelichting wordt onderkend dat het verstrekken van de titel voor de werking en uitvoering van het derdenbeslag niet noodzakelijk is. Juist daarom is het niet logisch dat dezelfde stukken vervolgens op verzoek alsnog door de gerechtsdeurwaarder aan de derde zouden moeten worden verstrekt.

Verstrekking op verzoek past niet binnen de gekozen systematiek

Onjuist en onwenselijk is echter de voorgestelde toevoeging dat de derde op verzoek alsnog van de gerechtsdeurwaarder een afschrift van de titel kan ontvangen. Hiermee verliest de voorgestelde wetswijziging een belangrijk deel van haar waarde en ontstaan bovendien uitvoeringsproblemen.

Persoonlijke levenssfeer nog altijd in het geding
Met de voorgestelde toevoeging moet de gerechtsdeurwaarder op verzoek van een derde bij of onder wie beslag is gelegd, aan die derde alsnog een afschrift van de titel verstrekken. Daarmee kan dezelfde privacygevoelige informatie die niet langer standaard aan de derde wordt betekend, alsnog zonder inhoudelijke beoordeling, zonder toetsing van het belang of de bevoegdheid van de verzoeker en zonder maatregelen ter bescherming van gedetailleerde, intieme en vertrouwelijke informatie via de gerechtsdeurwaarder bij die derde terechtkomen.

Motivering gaat niet op
In de conceptmemorie van toelichting wordt de voorgestelde toevoeging onderbouwd met de opmerking dat de derde bij het ontvangen van de titel een ‘gerechtvaardigd belang’ kan hebben. Daarbij blijft onvermeld dat een derde ook andere, niet-gerechtvaardigde belangen kan hebben, zoals nieuwsgierigheid of motieven die kunnen leiden tot gevaar, schade of hinder voor de betrokkenen.

Als voorbeeld van een mogelijk ‘gerechtvaardigd belang’ van de derde wordt genoemd wanneer hij hoofdelijk als schuldenaar is verbonden of zich borg heeft gesteld voor betaling van de vordering. Dat zijn echter materiële of inhoudelijke gronden die er ongetwijfeld voor zorgen dat de derde de titel heeft, krijgt of kan ontvangen maar niets te maken hebben met de formele reden waarom de derde de titel onder de bestaande regeling bij het beslag ontvangt.

Vast staat dat de derde de titel voor die formele redenen niet nodig heeft. Hij hoeft de gerechtsdeurwaarder niet te controleren en hij heeft de titel niet nodig om het beslag uit te voeren. Het beslag zélf levert daarom geen grondslag of belang op voor de derde om de titel te ontvangen en alleen daarom al hoort verstrekking van de titel niet door de gerechtsdeurwaarder te gebeuren.

Routes voor kennisneming lopen niet via de gerechtsdeurwaarder
Als een derde partij is bij een rechtsbetrekking en voldoende belang heeft bij kennisneming van bepaalde gegevens over die rechtsbetrekking, dan gaat dat buiten de gerechtsdeurwaarder om. De derde heeft mogelijkheden om de stukken te verkrijgen. Zo kan hij bijvoorbeeld op grond van artikel 194 Rv inzage, afschrift of uittreksel verlangen. Dat betreft een zelfstandige rechtsgrond, los van het beslag. Daarbij vindt een beoordeling plaats van de voorwaarden waaronder verstrekking kan worden verlangd.

Ook als de derde niet op grond van artikel 194 Rv om afschrift kan verzoeken, bestaat voor vonnissen, arresten en beschikkingen reeds de mogelijkheid om op grond van artikel 29 Rv een afschrift te verkrijgen. Die verstrekking op grond van dit artikel, dat uitvoering geeft aan de openbaarheid van rechtspraak, vindt plaats door de griffier. De griffier kan verstrekking geheel of gedeeltelijk weigeren wanneer dit nodig is ter bescherming van zwaarwegende belangen van anderen, waaronder die van partijen.[4] In dat geval kan worden volstaan met verstrekking van een geanonimiseerd afschrift of uittreksel. Tegen de beslissing van de griffier staat verzet open bij de voorzieningenrechter.

Daarbij komt dat de verwijzing in de concept memorie van toelichting naar artikel 29 Rv de voorgestelde verstrekking op verzoek niet als algemene grondslag kan dragen. Artikel 29 Rv ziet op vonnissen, arresten en beschikkingen. Daarmee biedt dit artikel hooguit een route voor kennisneming van rechterlijke beslissingen, en dan nog via de griffier en met de in dat artikel besloten waarborgen. Artikel 29 Rv ziet echter niet op andere executoriale titels, zoals notariële akten of dwangbevelen, en evenmin op processtukken zoals dagvaardingen, verzoekschriften, producties of andere onderliggende stukken. Voor zover voor die stukken geen zelfstandige, met waarborgen omklede route bestaat, volgt daaruit niet dat zij dan via de gerechtsdeurwaarder moeten worden verstrekt. Het beslag zelf vormt daarvoor immers geen grondslag. Ook uit de openbaarheid van rechtspraak volgt niet dat de volledige inhoud van rechterlijke beslissingen of processtukken zonder nadere beoordeling integraal aan derden behoort te worden verstrekt. Dat klemt temeer bij zaken waarin de behandeling achter gesloten deuren heeft plaatsgevonden, zoals in veel familiezaken, of bij stukken die bedrijfsgeheimen of andere vertrouwelijke gegevens bevatten.

Bij het verstrekken van een afschrift door de griffier vindt dus een aanvullende beoordeling en, waar nodig, bewerking plaats. De uitspraak kan voorafgaand aan de verstrekking worden geanonimiseerd. Die anonimisering beperkt zich niet tot partijnamen, maar kan ook zien op andere persoonsgegevens die tot identificatie kunnen leiden, zoals adressen, geboortedata en kentekennummers. Ook andere passages kunnen worden weggelaten als verstrekking risico oplevert voor zwaarwegende belangen, zoals identiteitsfraude, privacy of bedrijfsgeheimen.[5] Aannemelijk is dat de griffier bij het anonimiseren in ieder geval rekening houdt met bijzondere persoonsgegevens waarvan verstrekking op grond van de AVG en uitvoeringswetgeving is beperkt of verboden.

Daarnaast bestaan ook andere grondslagen om verstrekking door de griffier te weigeren of te beperken. Daarbij kan worden gedacht aan bepaalde zaakstromen, zoals familierecht, zaken

---

[4] Verstrekking vindt enkel plaats wanneer er, in de woorden van de Hoge Raad (HR:2001:AB2371), “afdoende maatregelen zijn getroffen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen”. Toenmalig minister van Justitie Korthals heeft over het verstrekken van afschriften aan derden op grond van artikel 29 Rv opgemerkt: “Uitgangspunt van de nieuwe regeling is dat eenieder in beginsel afschriften kan verkrijgen van rechterlijke beslissingen. Dit uitgangspunt houdt verband met het beginsel van openbaarheid van de rechtspraak. Een onbeperkt en ongeclausuleerd recht op afschrift zou echter te ver gaan. Procespartijen en andere rechtstreeks betrokkenen kunnen er belang bij hebben dat bepaalde gegevens niet door middel van afschriften op straat komen te liggen. Hun recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan dan meebrengen dat het afschrift van een rechterlijke beslissing geweigerd kan worden dan wel door anonimisering beperkt wordt” (Kamerstukken II 2000/01, 26855, nr. 16, p. 32-33).

[5] Kamerstukken II 1999/00, 26855, nr. 3, p. 59, zie ook RBSGR:2010:BM5127

waarvan de behandeling achter gesloten deuren heeft plaatsgevonden, of aan artikel 1019ib Rv, dat ziet op de bescherming van bedrijfsgeheimen. In dat geval kan aan derden een uittreksel of een niet-vertrouwelijke versie van de uitspraak worden verstrekt. Zie ook artikel 22a Rv.

Juist hierin ligt besloten waarom verstrekking van de titel niet in het domein van de gerechtsdeurwaarder moet worden geplaatst. Als de gerechtsdeurwaarder op verzoek van de derde verplicht is de stukken onverkort te verstrekken, ontbreekt de inhoudelijke beoordeling en afscherming die bij verstrekking van privacygevoelige stukken noodzakelijk is. Als van de gerechtsdeurwaarder daarentegen wordt verwacht dat hij beoordeelt welke gegevens kunnen worden verstrekt en welke gegevens moeten worden weggelaten, wordt hij belast met een inhoudelijke beoordelings- en anonimiseringstaak waarvoor hij niet de aangewezen instantie is. Die taak hoort, voor zover verstrekking aan derden al aan de orde is, bij een met waarborgen omklede wettelijke route waarin het belang van de derde wordt afgewogen tegen de belangen van de betrokkenen.

De derde heeft dus al bestaande, met juridische waarborgen omklede mogelijkheden om kennis te nemen van een rechterlijke uitspraak, waarbij een afweging wordt gemaakt ten aanzien van de belangen van anderen. Voor zover de derde kennis wil nemen van andere titels of stukken dan rechterlijke uitspraken, zal daarvoor een zelfstandige rechtsgrond moeten bestaan buiten het beslag om, zoals artikel 194 Rv indien aan de voorwaarden van dat artikel is voldaan. Of zo'n rechtsgrond in alle gevallen bestaat, is de KBvG niet bekend. Het beslag zelf vormt daarvoor in ieder geval geen grondslag en kan dus ook niet rechtvaardigen dat deze stukken via de gerechtsdeurwaarder worden verstrekt.

<u>Uitvoeringsproblemen</u>
Zou de voorgestelde toevoeging blijven bestaan, dan wordt het met dit onderdeel van het wetsvoorstel beoogde doel slechts beperkt bereikt en ontstaan bovendien uitvoeringsproblemen die naar het oordeel van de KBvG onvoldoende zijn onderkend.

Niet uitputtend wijst de KBvG op de volgende vragen en risico's. Deze worden voorkomen door de voorgestelde opvraagmogelijkheid te schrappen.

- Hoe controleert de gerechtsdeurwaarder de identiteit van degene die de titel opvraagt?
- Hoe stelt de gerechtsdeurwaarder vast of die persoon bevoegd is om namens de derde-beslagene of vennootschap op te treden? Moet het verzoek afkomstig zijn van de bestuurder, de juridische afdeling, de salarisadministratie, HR, een centrale beslagafdeling of een externe salarisverwerker?
- Hoe moet worden omgegaan met verzoeken van externe dienstverleners of gemachtigden die stellen namens de derde op te treden?
- Hoe stelt de gerechtsdeurwaarder vast op welk beslag en op welke titel het verzoek precies ziet, zeker wanneer onder dezelfde derde meerdere beslagen liggen?
- Moet de gerechtsdeurwaarder de stukken onverkort verstrekken, of moet hij beoordelen of gegevens moeten worden weggelaten ter bescherming van de privacy, bedrijfsgeheimen of andere zwaarwegende belangen?
- Binnen welke termijn moet de gerechtsdeurwaarder op het verzoek reageren?

- Kan een verzoek ook worden gedaan nadat het beslag is opgeheven, geëindigd, vervallen of zonder resultaat is gebleven?
- Hoe vaak kan de titel door dezelfde derde worden opgevraagd en gedurende welke periode?
- Op welke wijze moet de gerechtsdeurwaarder waarborgen dat de titel bij de juiste persoon binnen de organisatie van de derde terechtkomt?
- Moet verstrekking plaatsvinden per gewone post, beveiligde e-mail, aangetekende post of bij exploot, en wie draagt de daarmee gemoeide kosten?
- Wie draagt de verantwoordelijkheid indien de titel aan een onbevoegde persoon wordt verstrekt of de verstrekking leidt tot een datalek, klacht of aansprakelijkstelling?
- Hoe wordt voorkomen dat professionele derden uit voorzichtigheid of intern beleid standaard om verstrekking van de titel verzoeken, waardoor alsnog structureel privacygevoelige stukken bij derden terechtkomen?
- Hoe wordt gewaarborgd dat een verzoek om verstrekking van de titel de uitvoering van het beslag niet opschort, vertraagt of aanhoudt?

Titels worden op dit moment, voor zover zij aan derden worden verstrekt, betekend bij exploot. Daarbij bestaat een ambtelijke context en kan ter plaatse worden beoordeeld aan wie stukken worden gelaten. Derden hebben voor ambtelijke stukken bovendien veelal een ander intern verwerkingsproces dan voor gewone post of e-mail. Het wetsvoorstel geeft geen antwoord op de vraag hoe vertrouwelijke titels buiten de betekening om veilig, controleerbaar en met voldoende waarborgen aan derden zouden moeten worden verstrekt.

Omdat het voorstel geen termijn bevat waarbinnen de derde om verstrekking kan verzoeken, ontstaat bovendien feitelijk een open-einde regeling. Onduidelijk is of het verzoek alleen kan worden gedaan zolang het beslag loopt, of ook nadat het beslag is opgeheven, geëindigd, vervallen of zonder resultaat is gebleven. Daarmee wordt de gerechtsdeurwaarder belast met een onduidelijke bewaarplicht voor stukken waarvan juist wordt onderkend dat zij vertrouwelijke en privacygevoelige informatie kunnen bevatten.

Ten slotte dient in de wet zelf buiten twijfel te worden gesteld dat een verzoek om verstrekking van de titel op geen enkele wijze afdoet aan de verplichting van de derde om uitvoering te geven aan het beslag. De derde mag het opvragen van stukken niet kunnen gebruiken als reden om het beslag op te schorten, te vertragen of aan te houden.

Enkele technische punten

De KBvG grijpt de voorgestelde wetswijziging graag aan voor enkele technische punten.

De KBvG verzoekt om de minister om te expliceren op welk moment de wijzigingen in werking treden en op te nemen of er een overgangsregeling van toepassing is. Dit om te voorkomen dat beslagen met nietigheid bedreigd kunnen worden.

Op 1 oktober 2020 is in artikel 440 lid 1 Rv gewijzigd het middel waarmee en daarmee het moment waarop beslag wordt gelegd op roerende zaken, namelijk bij proces-verbaal en niet langer bij exploot. Bij die wetswijziging is verzuimd om ook aan te passen artikel 474bb Rv

waardoor er op dit moment rechtsonzekerheid bestaat of dit beslag gelegd wordt bij proces-verbaal (omdat lid 1 verwijst naar de in 2020 gewijzigde afdeling van 440 Rv) of bij exploot (omdat dit in lid 3 staat). Voorgesteld wordt om deze inconsistentie op te lossen door ook in artikel 474bb Rv op te nemen dat dit beslag wordt gelegd bij proces-verbaal.

In het conceptwetsvoorstel is artikel 444a lid 2 Rv niet in de voorgestelde wijzigingen opgenomen. Voorgesteld wordt om in dit artikel “op vertoon van de titel” te wijzigen in “op aanzegging van de titel”.

In 476 nieuw wordt in het voorstel terecht verwezen naar 475 i lid 1 en niet naar 475i als geheel. Het ontwerp is een goed moment om een aantal andere verwijzingsfouten op te ruimen. Het ten onrechte noemen van het gehele artikel 475i Rv staat nu ook nog in de artikelen
455 lid 2, 455a lid 2, 474b lid 2, 507 lid 3 en 507b lid 2 Rv.

Conclusie

De KBvG onderschrijft de oorspronkelijke intentie van het wetsvoorstel. Het is juist en noodzakelijk dat de verplichting wordt geschrapt om bij het leggen van beslag bij of onder een derde de titel aan die derde te betekenen.

De voorgestelde bepalingen op grond waarvan de derde deze stukken alsnog op verzoek bij de gerechtsdeurwaarder kan verkrijgen, passen echter niet binnen diezelfde systematiek. Nu de titel of andere onderliggende stukken voor de uitvoering van het beslag niet noodzakelijk zijn, levert het beslag zelf geen grondslag op voor kennisneming daarvan door de derde. Om diezelfde reden behoort verstrekking van deze stukken niet tot het domein van de gerechtsdeurwaarder.

De voorgestelde opvraagmogelijkheid waarborgt de privacy van betrokkenen onvoldoende. Zij maakt het mogelijk dat gedetailleerde, intieme en vertrouwelijke informatie alsnog zonder inhoudelijke toetsing en zonder afscherming bij derden terechtkomt. Bovendien roept de regeling wezenlijke uitvoeringsvragen op over identiteit, bevoegdheid, reikwijdte, termijn, wijze van verstrekking, kosten, aansprakelijkheid en de voortgang van de executie.

Daarbij komt dat voor derden die buiten het beslag om een rechtens relevant belang hebben bij kennisneming van een rechterlijke uitspraak, reeds andere, met waarborgen omklede mogelijkheden bestaan. Die routes voorzien juist in een beoordeling en, waar nodig, beperking, anonimisering of verstrekking van een uittreksel. Het beslag behoort niet te worden gebruikt als zelfstandige grondslag voor een ruimere en minder beschermde verstrekking via de gerechtsdeurwaarder.

De KBvG concludeert dat de voorgestelde bepalingen die inhouden dat de derde de titel alsnog bij de gerechtsdeurwaarder kan opvragen, dienen te worden geschrapt.

Uiteraard is de KBvG bereid om vragen te beantwoorden, aanvullende informatie te verschaffen of in een persoonlijk gesprek een en ander nader toe te lichten.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Hoogachtend,
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

C.W. (Chris) Bakhuis-van Kesteren (voorzitter)